

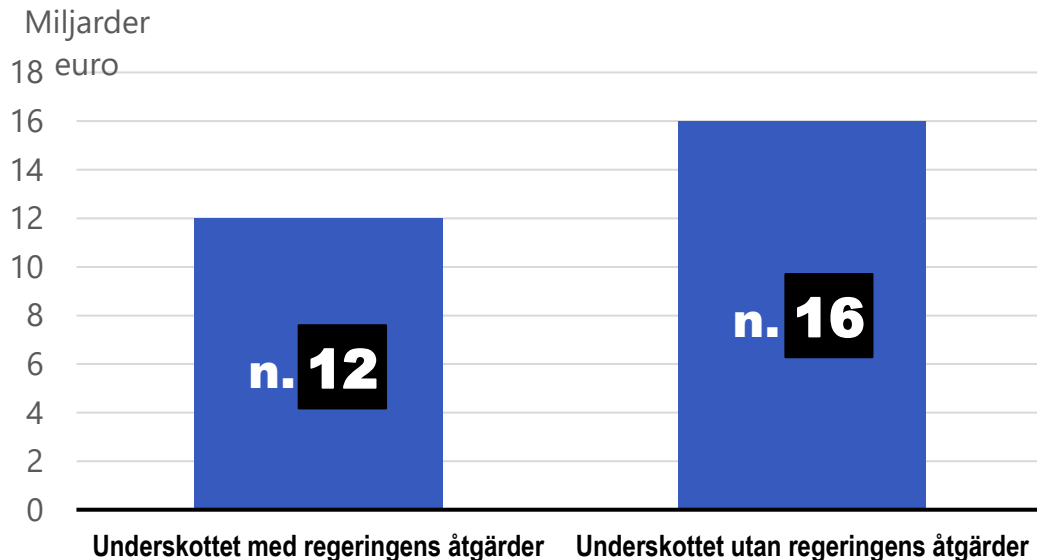

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Budgetpropositionen för 2025

3.9.2024

Underskottet 2025

Ökningen av
skuldkvoten kan
jämnas ut före
2027.

Stora teman under valperioden

- Sanering av de offentliga finanserna
- Strukturella reformer på arbetsmarknaden, inom den sociala tryggheten och i beskattningen
- Åtgärder som stimulerar tillväxten
- Stärkande av säkerheten

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Den långsiktiga anpassningen av ekonomin fortsätter – samtidigt vänds blicken mot tillväxt

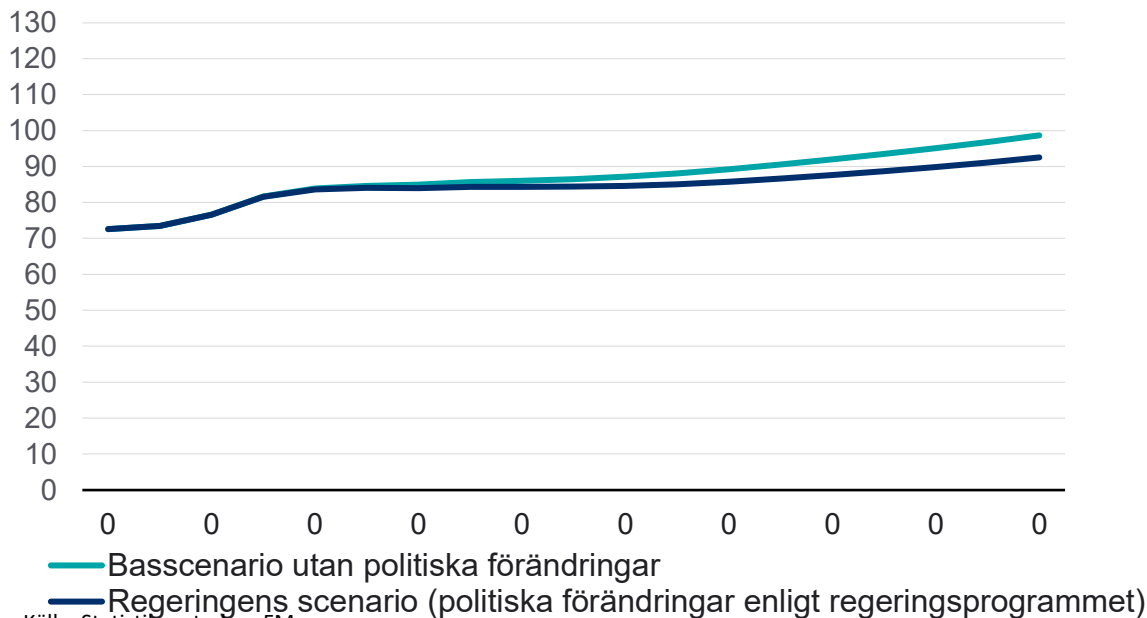
Finansminister Riikka Purra
Presskonferens om regeringens budgetförhandlingar 3.9.2024

Regeringens centrala mål för finanspolitiken

- Prioriteringarna i regeringens ekonomiska politik är ekonomisk stabilitet, sysselsättning, ekonomisk tillväxt och att välfärdstjänsterna tryggas.
- Målet är att stabilisera skuldkvoten i den offentliga ekonomin till 2027.
- Regeringsprogrammet innehåller riktlinjerna för utgiftsbesparingar på 4 miljarder euro och för stärkande av de offentliga finanserna med 2 miljarder euro genom strukturella insatser, i synnerhet genom att öka sysselsättningen.
- Dessutom beslöt man under våren 2024 om en åtgärdshelhet som stärker de offentliga finanserna med cirka 3 miljarder euro.
- På det sättet strävar regeringen efter att stärka de offentliga finanserna med totalt 9 miljarder euro.

Ökningen av skuldkvoten upphör 2027

Offentliga sektorns skuld
i förhållande till bnp, %

Källa: Statistikcentralen, FM

Förutsatt att regeringens beslut verkställs i sin helhet och inom den planerade tidsramen kommer ökningen av skuldkvoten att jämnas ut 2027.

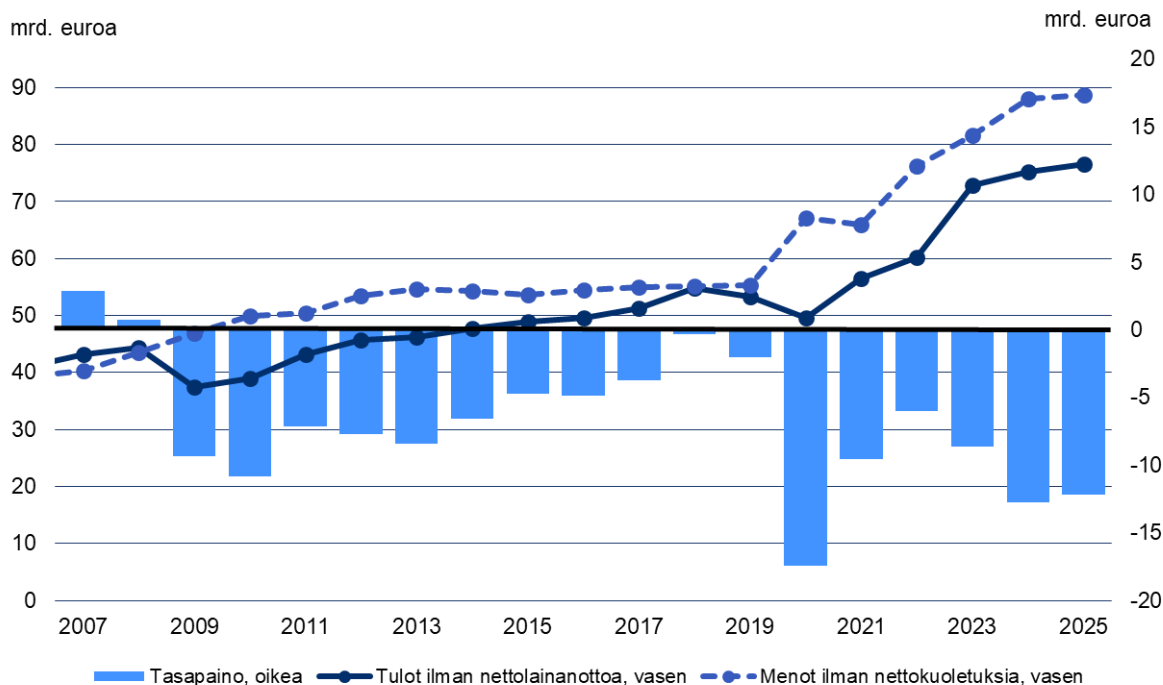
Statens budgetekonomi 2025

- Inkomster 76,6 miljarder euro
 - I förhållande till vårens rambudget -0,3 miljarder euro
 - I bakgrunden försvagade uppskattningar om skatteinkomsterna samt tidigareläggningen av höjningen av punktskatten på tobak 2024.
 - Samtidigt uppskattas kapitalinkomsterna till +0,4 miljarder euro
- Utgifter 88,8 miljarder euro
 - I förhållande till vårens rambudget +1,2 miljarder euro.
 - Största delen av de automatiska faktorerna, därtill bland annat investeringsprogrammet +325 miljoner euro och kapitaliseringen av Finlands Industriinvestering Ab +100 miljoner euro
- Balans -12,2 miljarder euro
 - 1,5 miljarder euro svagare än enligt rambudgeten

Besparingar och skattehöjningar på cirka 3 miljarder euro 2025

- Budgetpropositionen för 2025 innehåller jämfört med 2024 cirka 1,8 miljarder euro besparingar som minskar statens utgifter.
- De åtgärder för skatteanpassning som ingår i riktlinjerna från våren 2024 ökar statens skatteinkomster med totalt 1,4 miljarder euro.
 - Den här skatteinkomsteffekten försvagas av att höjningen av punktskatten på tobak tidigareläggs till 2024.
- Åtgärder som regeringen beslutat om inriktas dessutom på andra offentliga finanser än statens budgetekonomi.
- Åtgärdernas storleksklass motsvarar det som beslöts i regeringsprogrammet och under våren.

Inkomster, utgifter och balans i budgetekonomin

Balans (md euro):

2020 (BS): -17,4

2021 (BS): -9,6

2022 (BS): -6,0

2023 (BS): -8,6

2024 (TBG II): -12,7

2025 (BGP): -12,2

2022 och 2023 har reserveringen för lån till bolag som verkar på derivatmarknaden för el och upplösningen av reserveringen. Upplösningen av reserveringen för lån till elbolag ökade i bokslutet för 2023 inkomsterna med 10 miljarder euro, eftersom reserveringen lämnades outnyttjad i sin helhet. Med beaktande av denna post var balansen +1,4 miljarder euro 2023.

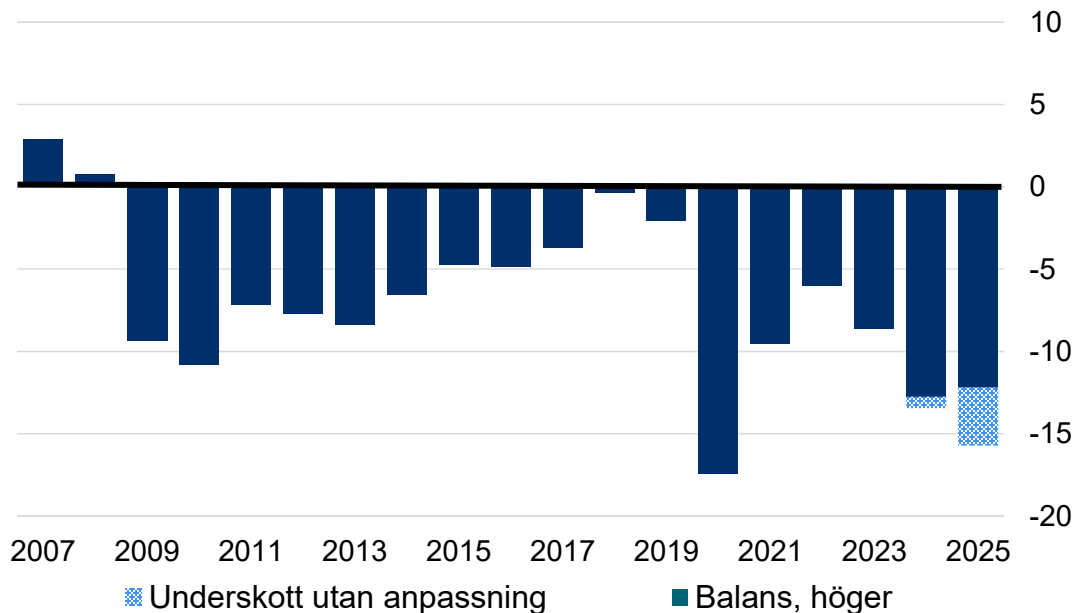
Varför minskar underskottet bara med drygt 0,5 md euro jämfört med 2024?

- Det svaga konjunkturläget gör skatteinkomstökningen långsammare.
- Utgifterna för social- och hälsovården ökar trots besparingarna.
 - Efterhandsjusteringen av finansieringen för välfärdsområdena ökar utgifterna med cirka 1,4 miljarder euro.
- Regeringens åtgärder införs successivt.
 - Till exempel effekten av tillväxtåtgärderna framträder med en viss eftersläpning.
- En del av effekterna av åtgärderna framträder i de övriga offentliga finanserna.
- Välfärdsområdenas egna åtgärder syns inte i balansen 2025.

Utan regeringens åtgärder skulle budgetunderskottet vara betydligt större

Balansen i budgetekonomin, md euro

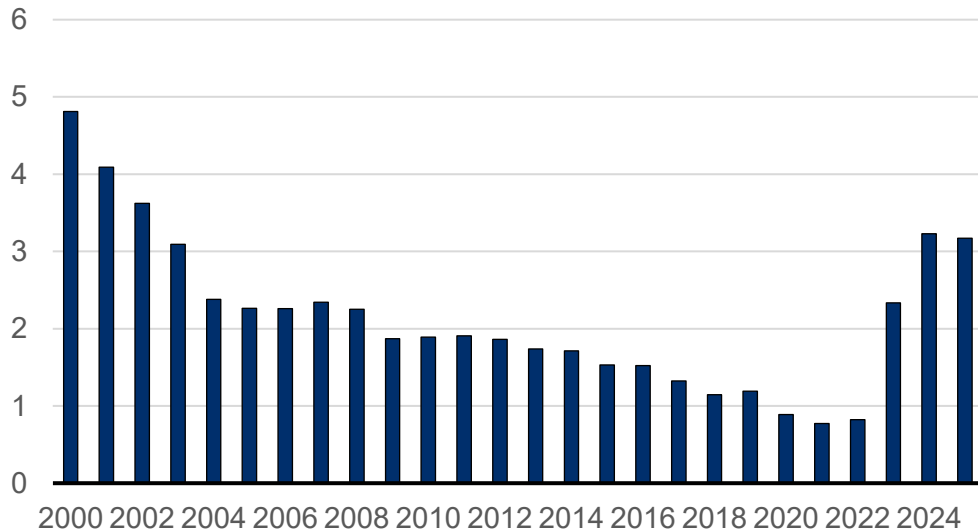

- Underskottet i budgeten för 2025 skulle vara nästan 16 miljarder utan de direkta anpassningsåtgärder som regeringen genomfört.

2022 och 2023 har reserveringen för lån till bolag som verkar på derivatmarknaden för el och upplösningen av reserveringen. Upplösningen av reserveringen för lån till elbolag ökade i bokslutet för 2023 inkomsterna med 10 miljarder euro, eftersom reserveringen lämnades outnyttjad i sin helhet. Med beaktande av denna post var balansen +1,4 miljarder euro 2023.

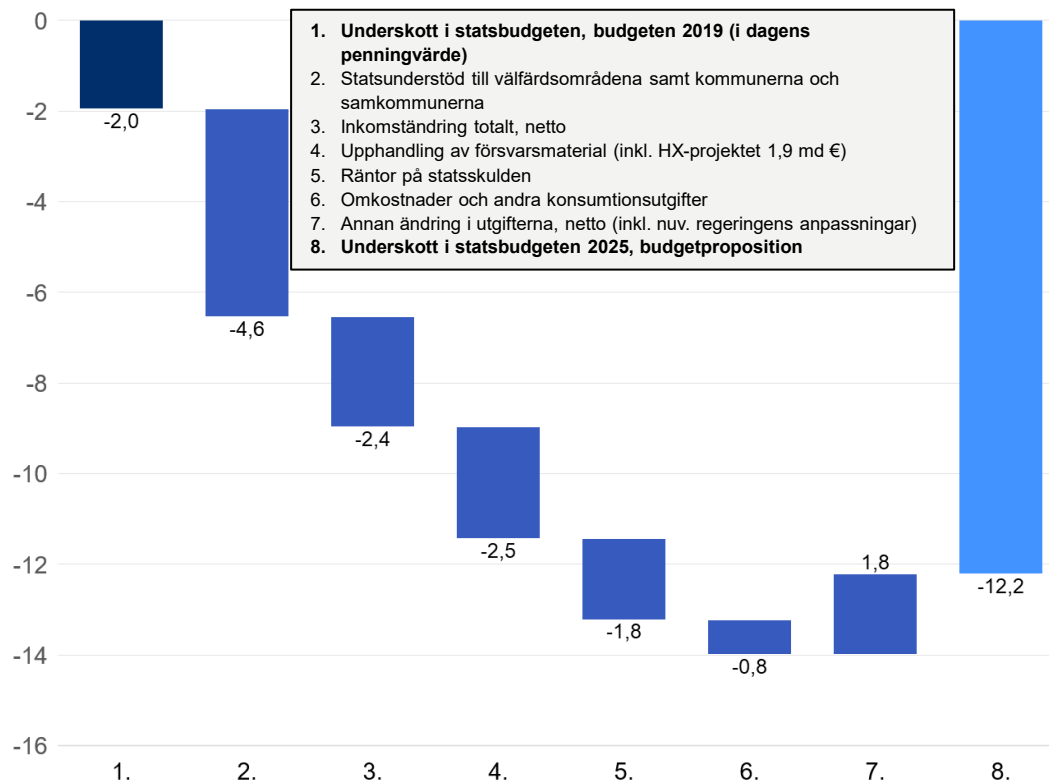
Ränteutgifterna har stigit till en ny nivå

Ränteutgifterna för statsskulden 2000–2025,
md euro

- Enligt uppskattning är ränteutgifterna 2025 nästan 3,2 miljarder euro, det vill säga på samma nivå som 2024.
- Ändringarna i räntenivån förmedlas med fördröjning till utgifterna för skötsel av skulderna. För närvarande är den genomsnittliga räntebindningstiden för statsskulden 4,8 år.

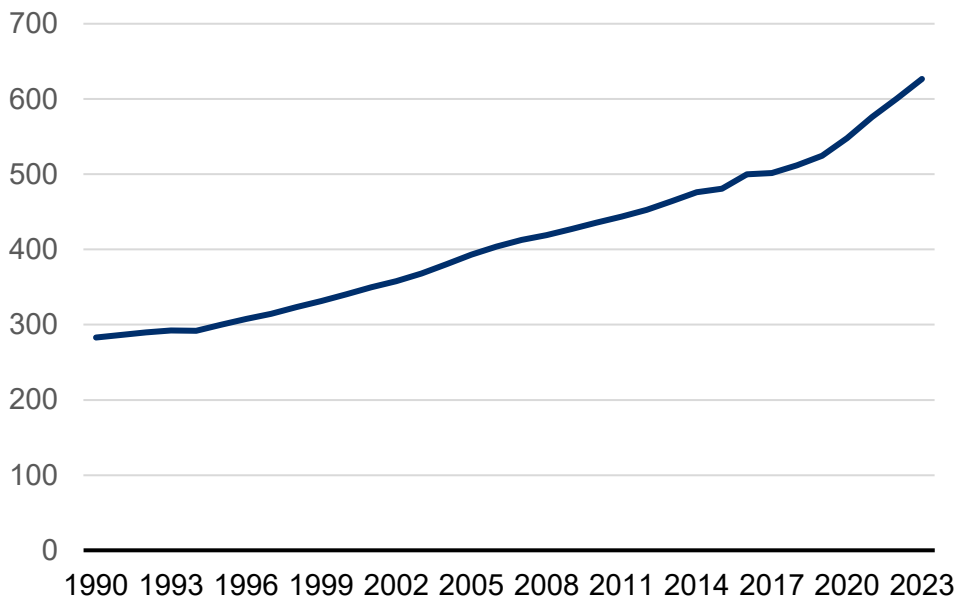
Ändring i det budgeterade underskottet 2019–2025 md euro i 2025 års priser (prisindex för statsutgifter)

Befolkningen över 75 år mer än dubbel jämfört med 1990

Befolkningen över 75 år, tusen personer

- Behovet av omsorgs- och hälsovårdstjänster ökar så småningom med åldern.
- Ökningen av mängden personer över 75 år har blivit snabbare under de senaste åren.
 - Under 2010-talet var ökningen i medeltal cirka 2 procent per år.
 - Under 2020-talet har ökningen varit större än 4 procent per år.

Välfärdsområdenas finansiering

- Finansieringen med allmän täckning är 26,2 miljarder euro 2025.
- Jämfört med 2024 ökar finansieringen med 2,2 miljarder euro.
 - Den efterhandsjustering som betalas på grundval av underskottet 2023 är cirka 1,4 miljarder euro.
 - Indexförhöjningen (2,89 %) ökar finansieringen med cirka 700 miljoner euro.
 - Servicebehovet ökar med 240 miljoner euro.
 - De ändringar i uppgifter och klientavgifter som regeringen beslutat om minskar finansieringen med 290 miljoner euro och övergångsutjämnarna med 67 miljoner euro.

Regeringen stöder den ekonomiska tillväxten på många sätt

- Regeringens sysselsättningsåtgärder är betydande.
 - De genomförda åtgärderna och de åtgärder som är under beredning medför totalt cirka 80 000 sysselsatta och den offentliga ekonomin stärks i och med detta med cirka 1,8 miljarder euro.
- Regeringens investeringsprogram på 4 miljarder euro stöder tillväxten.
- Regeringen har förbundit sig till att höja FoU-finansieringen till 1,2 procent/bnp.
- Finlands Industriinvestering Ab kapitaliseras med 100 miljoner euro, kapitalmarknaden för tillväxtföretag stärks.
- Skattegodtgörelsen för stora industriinvesteringar träder i kraft 2025 efter att kommissionen godkänt den.
- Dessutom stimuleras tillståndsförfarandet för investeringar, kompetensnivån höjs, exporten av högt förädlingsvärde stöds och konkurrensen på marknaderna främjas.
- Tillväxt skapas emellertid i företagen – staten kan förbättra förutsättningarna för tillväxt, men den skapar inte själv hållbar tillväxt.

Genomförandet av investeringsprogrammet på 4 miljarder euro enligt regeringsprogrammet framskrider

- Nya projekt och tilläggsåtgärder som inleds genom investeringsprogrammet cirka 890 miljoner euro – täcks med kapitalinkomster och intäktföringar från Statens bostadsfond.
- Bastrafikledshållningen och avveckling av reparationsskulden: 208,5 miljoner euro.
- Trafikledsprojekt: över 480 miljoner euro (fullmakter) för flera väg- och banprojekt.
 - Bland annat riksväg Kotka–Kouvola (122 miljoner euro), riksväg 12 Lahtis–Kouvola (92 miljoner euro), projekt i Västra Lappland (30 miljoner euro), projekt i Mellersta Finland (15 miljoner euro), Karelska banan (90 miljoner euro) och Kustbanan (50 miljoner euro).
- Spetsprojekt för ren energi, tekniska sänkningar: 140 miljoner euro (fullmakt).
- FPA-ersättningar: 70 miljoner euro.

Effekterna på statsbudgeten av de besparingar som regeringen fastslagit håller i stor utsträckning på att genomföras

Besparingarna genomförda (netto), miljarder euro	2024	2025	Förändring 2024–2025
Åtgärder enligt regeringsprogrammet (bilaga B)	-0,7	-1,3	-0,6
Tilläggsanpassningsåtgärder våren 2024	0	-1,2	-1,2
Totalt*	-0,7	-2,5	-1,8

*Inkluderar inte skattehöjningar eller välfärdsområdenas egna åtgärder.

- Även om helheten i stor utsträckning håller på att genomföras, ger inte alla åtgärder ännu 2025 de spareffekter som eftersträvas, utan först under senare år.

Plock ur sparåtgärderna i budgetpropositionen för 2025

- Ändringar i välfärdsområdenas uppgifter och klientavgifter (bl.a. uppluckring av vårdgarantin): -290 miljoner euro
- Egentligt utvecklingssamarbete: -135 miljoner euro
- Integrationsersättningar: -58 miljoner euro
- Yrkesutbildning: -100 miljoner euro (statens andel 42,6 miljoner euro)
- Ändring av sjukdagpenningssystemet: cirka -60 miljoner euro
- Läkemedlersättningar: cirka -60 miljoner euro
- Statsförvaltningens omkostnader: -274 miljoner euro (se nästa bild)

Genomförandet av statsförvaltningens omkostnadsbesparing framskrider planenligt

- Regeringen drog i sitt regeringsprogram upp linjerna för ett produktivetsprogram som sparar omkostnader och under våren 2024 för ytterligare omkostnadsbesparing.
- Jämfört med den egentliga budgeten för 2024 ingår av dessa cirka 274 miljoner euro i budgetförslaget.
 - Besparingen har inriktats utifrån ministeriernas egen beredning.
- Ministerierna har berett produktivetsprogram för sina förvaltningsområden, där sparåtgärderna har preciserats närmare.
 - Förvaltningsområdenas program färdigställs efter besluten under regeringens budgetförhandlingar och de publiceras den 23 september.

Plock ur regeringens säkerhetsatsningar

- Nya Natorelaterade satsningar 70 miljoner euro.
- Till polisen 17,5 miljoner euro för ökning av antalet poliser, 6 miljoner euro för bekämpning av gatugängs- och ungdomsbrottsligheten och 2 miljoner euro för skolpolisverksamheten.
- Till gränsbevakningsväsendet 6 miljoner för materialanskaffningar.
- För förnyande av säkerhetstekniken i fängelserna 6,45 miljoner euro.
- Dessutom tilläggsatsningar på 1 miljoner euro i understöd till skjutbanor, 1 miljon euro till räddningsinstitutet och räddningsskolan samt 0,25 miljoner euro till kamratstöd för krishanteringsveteraner.

De offentliga finanserna stärks genom beskattningen

- Skatteinkomster på cirka 67,2 miljarder euro inflyter till staten 2025.
- Det totala skatteuttaget stiger en aning 2025 som en följd av regeringens anpassningsåtgärder. Det stiger dock inte jämfört med den föregående valperioden.
- De skatteanpassningsåtgärder som regeringen beslöt om våren 2024 stärker de offentliga finanserna 2025 med cirka 1,4 miljarder euro.

Plock ur skattebeslut som träder i kraft 2025

Förvärvsinkomst- och företagsbeskattningen	Mervärdesbeskattningen	Punkt- och trafikbeskattningen
Indexjustering av grunderna för förvärvsinkomstskatten fränsett de två högsta inkomstklasserna	Höjning av den allmänna mervärdesskattesatsen och skatten på försäkringspremier från och med den 1 september 2024 24 % → 25,5 %	Höjning av punktskatten på tobak, höjning av skatten på läskedrycker
Höjning av arbetsinkomstavrdraget med betoning på låg- och medelinkomsttagare, införande av barnförhöjning i arbetsinkomstavrdraget	Höjning av mervärdesskattesatsen för sötsaker från och med den 1 juni 2025 14 % → 25,5 %	Sänkning av fordonsskattens grundskatt, höjning av fordonsbeskattningen av elbilar och laddhybrider
Minskning av pensionsinkomstavrdraget och hushållsavrdraget	Produkter och tjänster som omfattas av mervärdesskattesatsen 10 % (fränsett dagstidningar och tidskrifter) till mervärdesskattesatsen 14 %. Obs! Beslut har inte fattats om mervärdesskattesatsen för Rundradion Ab	Återställande av farledsavgifter till fullt belopp
Slopande av arbetsgivares utbildningsavrdrag	Slopande av den nedre gränsen för mervärdesskatt och höjning av den undre gränsen för ringa verksamhet	

Vad följer härnäst?

- Budgetpropositionen för 2025 behandlas vid finansutskottets extraordinära sammanträde och vid statsrådets allmänna sammanträde den 23 september.
 - Budgetpropositionen publiceras i sin helhet på adressen budjetti.vm.fi.
- Finansministeriets ekonomiska översikt publiceras samma dag som budgetpropositionen.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET